Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

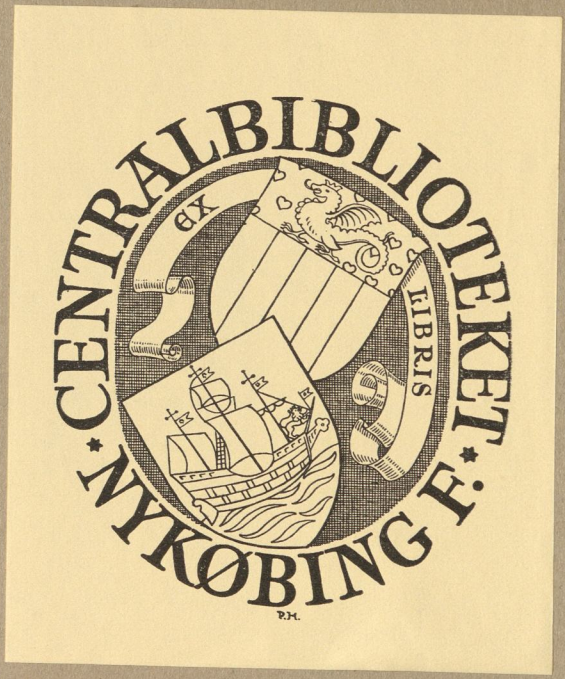
CENTRALBIBLIOTEKET
NYKØBING F.
EX
LIBRIS
P.H.

620 DANSKE ORDSPROG

samlet og illustreret af

ROBERT STORM PETERSEN

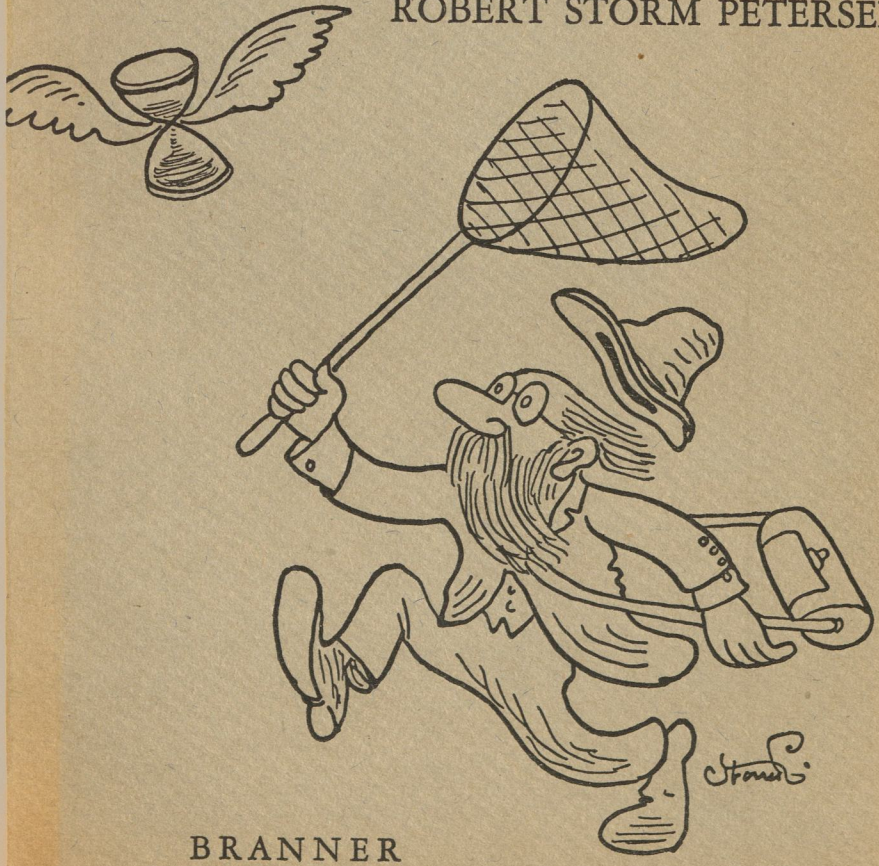

BRANNER

4.15

620
DANSKE
ORDSPROG

620 DANSKE ORDSPROG

ILLUSTRERET AF

Robert Storm Petersen

KØBENHAVN
POVL BRANNERS FORLAG
MCMXLVIII

Centralbiblioteket
Den classenske Bogsamling
Nykøbing F.

39.2
ex. 1.

Copyright 1948
by
Povl Branners Forlag

4.6.50

Printed in Denmark
by H. P. Hansens Bogtrykkeri
in Copenhagen

NAAR Barnet faar sin Vilje, græder det ikke.

KÆRT Barn har mange Navne.

DET Barn, der faar Stedmoder, faar ogsaa Stedfader.

DE Fattige have Børnene, de Rige Føden til dem.

MAN skal ikke give Bagerbørn Hvedebrød.

EN lille og vaagen er bedre end en stor og doven.

SMAA Gryder har ogsaa Øren.

LIGE Børn leger bedst.

BRÆNDT Barn skyer Ilden.

NAAR Barnet er druknet, er det for sent at kaste Brønden til.

SOM man aver sine Børn, saa haver man dem.

ÆBLET falder ikke langt fra Stammen.

⊙

DEN, der elsker sit Barn, tugter det tidligt.

⊙

GIV ej Barn saa tit det beder.

⊙

DEN, der vil have alt, hvad han ser, han skal græde, naar andre lér.

⊙

NAAR Katten er ude, spiller Musene paa Bordet.

⊙

TIDEN er lige lang, men ikke lige nyttig.

⊙

HVO, der skammer sig ved at spørge, skammer sig ved at lære.

DE unge skal man lære — de gamle skal man ære.

⊙

HVAD man i Ungdommen nemmer, man ej i Alderdommen glemmer.

⊙

LÆR din Søn at arbejde, ellers lærer du ham at stjæle.

⊙

LADE noget gaa ind ad det ene Øre og ud ad det andet.

⊙

ÆGGET vil lære Hønen.

⊙

UNGDOM og Visdom følges ej gerne ad.

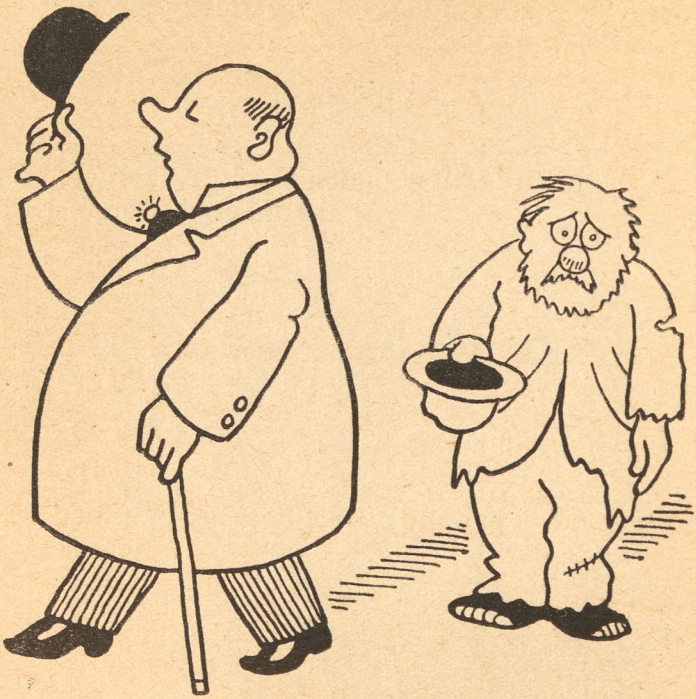

HØFLIGHED koster ingen Penge.

KINDENS Rødme er Dydens Farve.

ØJNENE er Hjertets Spejl.

HVAD der kommer fra Hjertet gaar til Hjertet.

KVINDENS Mod er i hendes Kærlighed.

KÆRLIGHED gaar skjulte Veje.

KÆRLIGHEDS Gang er aldrig lang.

GAMMEL Kærlighed ruster ikke.

⊙

UDE af Øje, ude af Sind.

⊙

EN smuk Jomfru uden Penge har flere Elskere end Friere.

⊙

HVO som elsker ret elsker længe.

⊙

NAAR du vælger dig en Hustru, saa se først paa hendes Moder.

⊙

INGEN Roser uden Torne.

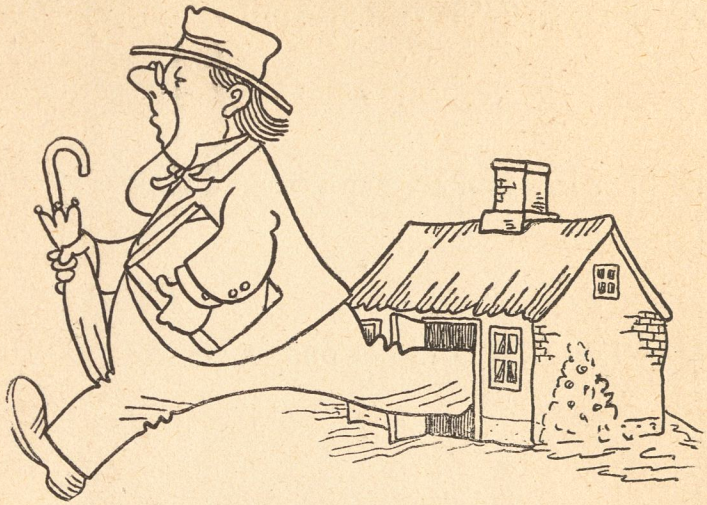

DER kan udgaa en stor Mand af en liden Hytte.

⊙

GALE Katte faar revent Skind.

⊙

KÆRLIGHED er blind.

KVINDEGUNST er som Aprilsvejr.

◉

DEN er let at lokke, som gerne vil hoppe.

◉

MANDVOKSEN Mø er ond at vogte.

◉

HUN er som et pillet Æg.

◉

EN Tomme gør meget paa en Næse.

◉

HAN er hende en Torn i Øjet.

HUN ser hellere hans Hæl end hans Taa.

HAN gør sine Hoser grønne.

DYD er Jomfruens bedste Medgift.

KRAGE søger Mage.

DET er lad Fugl, som ej gider bygge sin egen Rede.

DET er ond Fugl, som gør i sin egen Rede.

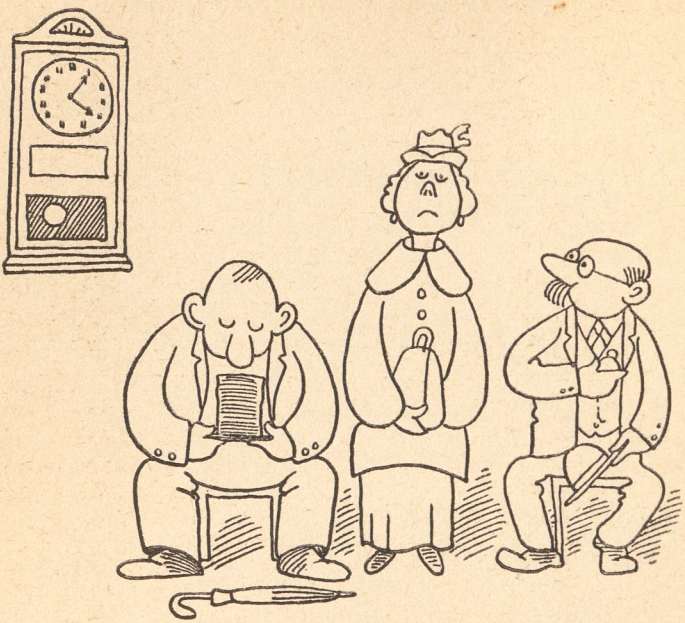

VENTETID er altid lang.

⊙

MAN kan ej plukke Roser, hvor ingen Roser gror.

FATTIGMAND bygger smaa Huse.

⊙

EN klog Mand prøver Grunden før han bygger.

⊙

DEN der vil bygge, maa have en god Pung.

⊙

NAAR du bygger — da gør dit Arbejdsværelse stort og dit Køkken lille.

⊙

KØKKENET er det dyreste Kammer i Huset.

⊙

ALT hvad der bliver borte i Køkkenet, har Katten taget.

BEDRE at eje end at leje.

⊙

NAAR Ilden er ude, bliver Asken kold.

⊙

BEDRE brænder den vaade Gren end den tørre Sten.

⊙

TØRT Ved gør en skær Ild.

⊙

JO bedre Ild des mindre Røg.

⊙

HVAD der er samlet med Omhu, vil bevares med Visdom.

DET er hende, der bærer Bukserne.

DEN vorder sjælden rig, som tit flytter.

⊙

NISSEN flytter med.

⊙

JYDEN begynder med at leje Kælderen, og ender med at købe Huset.

⊙

ÆGTESKABET er som en Aaleruse, de der er ude vil ind, de der er inde vil ud.

⊙

PIGEDAGE, gode Dage — Konedage, mangen Plage.

⊙

TIDLIG gift gør tidlig gammel.

⊙

SENGEN er Kvindernes Prædikestol.

⊙

EN liden Sky kan fordærve en god Dag.

⊙

HVOR Mistanke gaar ind, gaar Kærlighed ud.

⊙

NAAR Fattigdom kommer ind ad Døren, flyver Kærlighed ud ad Vinduet.

⊙

NAAR Krybben er tom bides Hestene.

HAN har faaet Kam til sit Haar.

GIFTERMAAL er let, men Husholdning er tung.

⊙

NAAR Manden elsker det, Konen hader, saa hader Konen det, Manden elsker.

⊙

KVINDFOLK er slemme at have, men værre at miste.

⊙

LÆRDE Kvinder — ulærde Husholdersker.

⊙

DEN Skilling Konen sparer, er lige saa god som den, Manden fortjener.

⊙

STORT Køkken gør liden Pung.

VEJEN til Mandens Hjerte gaar gennem Spisekammeret.

⊙

MANDS Villie — Mands Himmerige.

⊙

SJÆLDEN er Mands Moder Sønnekone god.

⊙

TIL en god Husholdning hører en firdobbelt Skilling, en Tæreskilling, en Æreskilling, en Spareskilling og en Nødskilling.

⊙

HUN kan svøbe ham om en Finger.

⊙

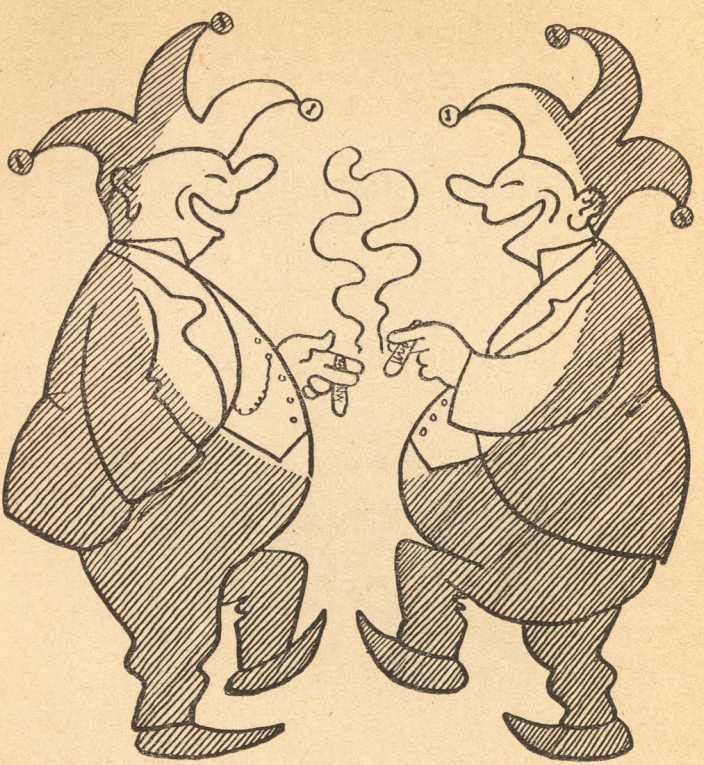

HVERMANDS Ven er Hvermands Nar.

⊙

NU har Piben faaet en anden Lyd.

⊙

NU maa hun danse efter hans Pibe.

⊙

DE lever som Hund og Kat.

⊙

DE har det som Blommen i et Æg.

⊙

DE sidder lunt inden Døre.

⊙

RENLIGHED er en god Ting, sagde Kællingen, hun vendte sin Særk Nytaarsaften.

RIG Enkes Taarer tørres snart.

⊙

UNGE Enker ere som grønt Træ, det brænder i den ene Ende, medens Vandet drypper af den anden.

⊙

BLODET er aldrig saa tyndt, det er dog tykkere end Vand.

⊙

MAN kan ikke bære al sin Slægt paa Skulderen.

⊙

LIGE for lige — naar Venskab skal holdes.

⊙

GODT Regnskab giver godt Venskab.

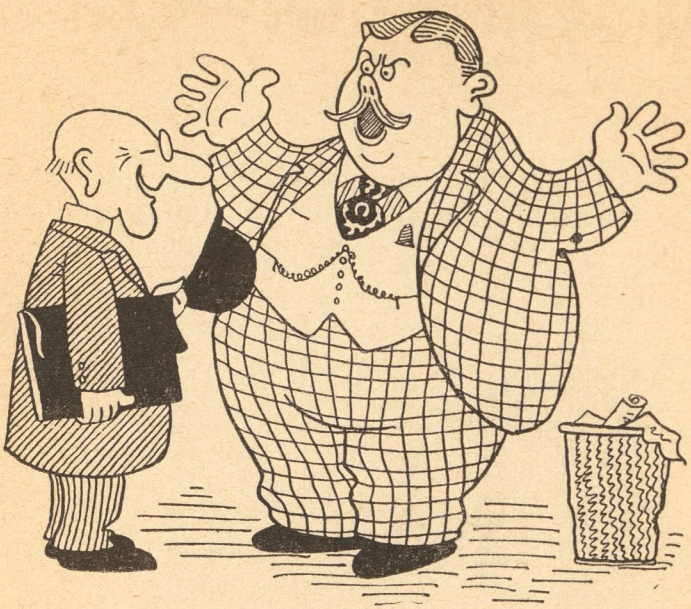

MAN kan ikke forlange mer af en Stud end et Brøl.

⊙

LYSTIG Vært gør glad Gæst.

TRYGGEST er gamle Veje og gamle Venner.

⊙

DE ere ikke alle Venner, som smile.

⊙

DE sødeste Venner er som den sødeste Vin, de holde sig mindst.

⊙

SID din Ven nær, men sid ikke Laaret af ham.

⊙

SKIK dig som dine Naboer, saa lider du bedst.

⊙

I KORTSPIL er intet Broderskab.

BRØDREKIV gaar paa Død og Liv.

⊙

ONDT Afkom brovter mest af god Æt.

⊙

SIG mig hvem du omgaaes, saa skal jeg sige dig, hvem du er.

⊙

KØBT Venskab kan og sælges for Penge.

⊙

HVO der omgaaes med Ulv lærer snart at tude.

⊙

MAN maa tude med de Ulve, man er iblandt.

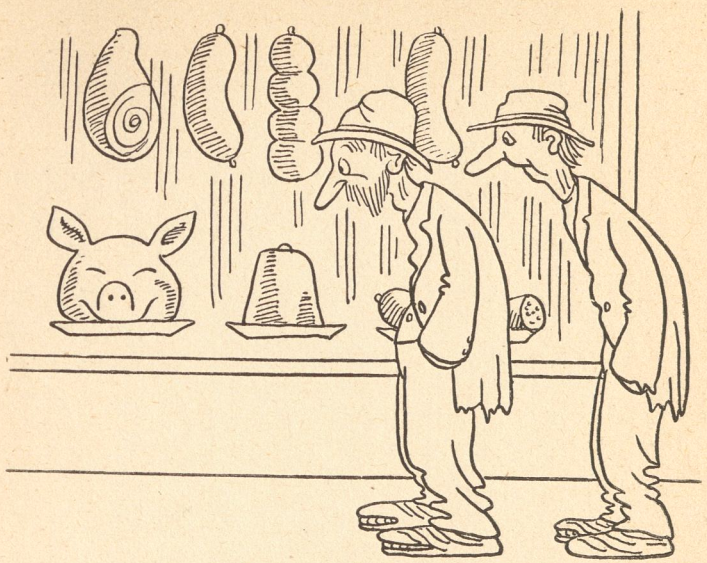

APPETITTEN kommer med Maden.

⊙

BEDRE er Mad end malet Væg.

⊙

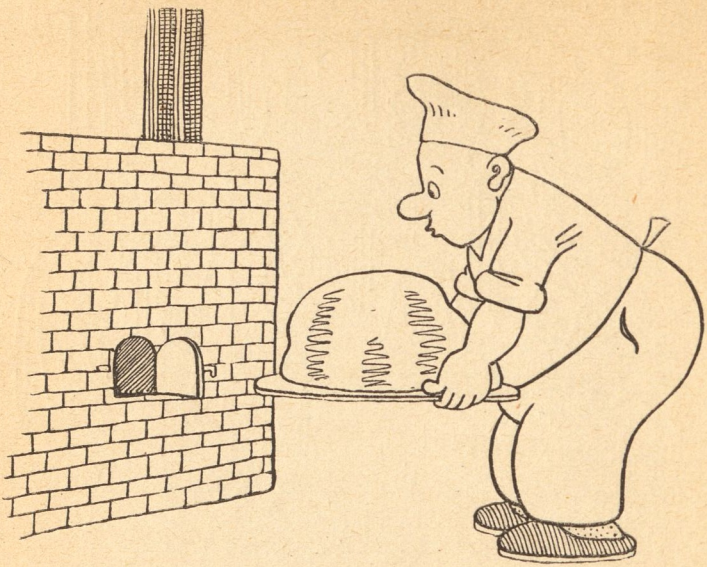

SLAA ikke større Brød op, end du kan bage.

⊙

INGEN faar nyt Brød uden han bager.

⊙

ULVEN er aldrig saa graa, han har dog Venner.

⊙

BEDRE er Vennenap end Fjendeklap.

⊙

BEDRE er aabenbar Fjende end utro Ven.

⊙

HVO som er Dommer mellem to Venner mister den ene.

⊙

VENNESAAR svide længst.

⊙

FORLIGT Venskab er som ilde lægt Saar.

JEG vil have mine Sko syet efter mine Fødder,
ikke efter Skomagerens Hoved.

⊙

ALDRIG læges Saar saa vel, at Arret ej synes.

⊙

SPØRG ej hvad Slægt han er af, men om han duer.

⊙

DET er af sine Venner, man skal have det.

⊙

DEN bedste Gæst i Gaarde er en god Samvittighed.

⊙

HVOR der er Hjerterum, der er Husrum.

⊙

HVOR Godtfolk er, kommer godt Folk til.

ERFAREN Mand er god at gæste.

⊙

HVO allesteds kommer, er sjælden velkommen.

⊙

UBUDEN Gæst hører ej til Fest.

⊙

SELVBUDEN Gæst skal sidde ved Døren.

⊙

HAN er saa velkommen, som Salt i et surt Øje og So i et Jødehus.

⊙

DEN banker dristig paa, som bær' godt Budskab.

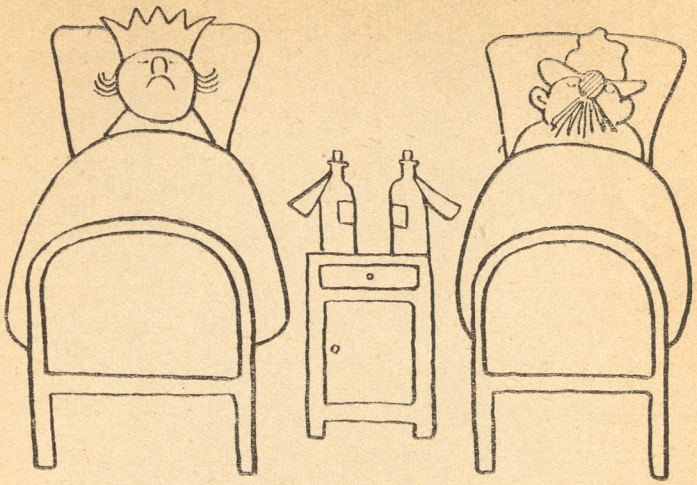

SYGDOM er Hvermands Herre.

⊙

HVOR Solen ikke kommer, der kommer Lægen.

⊙

DEN syges Tro og Gunst styrker Lægens Kunst.

GODE Venner er altid velkomne.

⊙

DEN som vil nyde, faar og at tilskyde.

⊙

EN Gæst maa man ej nøde til at bie eller til at gaa.

⊙

EN Fisk og en Gæst lugte ilde den tredie Dag.

⊙

ØJENVEN giver Smiger for Smørmad.

⊙

DET er let at byde Gæster paa en andens Pung.

MEDENS Gryden syder og Kanden gaar om, har man nok af Venner.

⊙

STORE Herrer lader sig vente længe.

⊙

DET kendes paa Dug, hvor Daaren sidder.

⊙

GODT Lag gør kort Dag.

⊙

LANG Aftenglæde gør lang Morgenlede.

⊙

MANDAGEN maa tit græde over Søndagen.

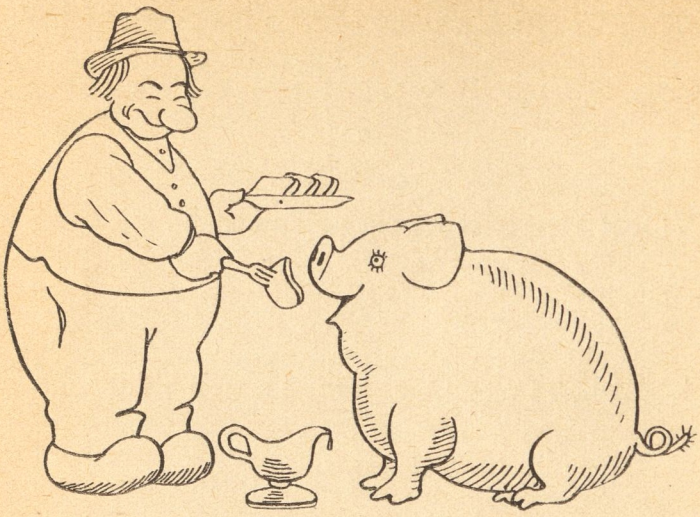

»DET kommer igen«, sagde Bonden, han gav sin So Flæsk.

⊙

DANNEMANDS Løfte er Dannemands Gæld.

⊙

LOV sparlig og hold rundelig.

GODT Øl og god Ild, Værten og Værtinden mild,
det gør Gæsten glad og gild.

⊙

MANGE Munde gør tomme Fade.

⊙

HVOR Stegerset ryger, gaber Pengepungen.

⊙

SUS og Dus gør øde Hus.

⊙

LANGT Bord — stakket Liv.

⊙

ET fedt Køkken gør et magert Testamente.

INGEN er for god til at være sin egen Tjener.

⊙

VIL du have en tro Tjener, da tjen dig selv.

⊙

JO flere Tjenere, jo mindre Tjeneste.

⊙

HVOR der er mange Tjenere er der megen Trætte.

⊙

TJENERE vide meget.

⊙

SOM Herren er, saa følge ham Svende.

DOVENSKAB gaar foran og Armod følger hurtig efter.

⊙

ARMOD er den sjette Sans.

⊙

LAD Herre — dovne Tjenere.

⊙

MILD Husbond gør lade Tjenere.

⊙

EN kløgtig Tjener er Adelsmandens Herre.

⊙

ALLE ville Herrer være, men ingen vil Sækken bære.

⊙

HVO sig selv kan styre, raader bedst over andre.

⊙

SLIPPER man Tøjlen, bliver man snart sat af Sadlen.

MAN skal lyde til man lærer at byde.

⊙

EN Arbejder er sin Løn værd.

⊙

TRO Tjener er Guld værd.

⊙

TJEN nitten Aar vel og det tyvende ilde, saa faar du Utak for dem alle.

⊙

NAAR Bugen er fuld bliver Tjeneren stiv.

⊙

FRIT leger Mus naar ingen Kat er i Hus.

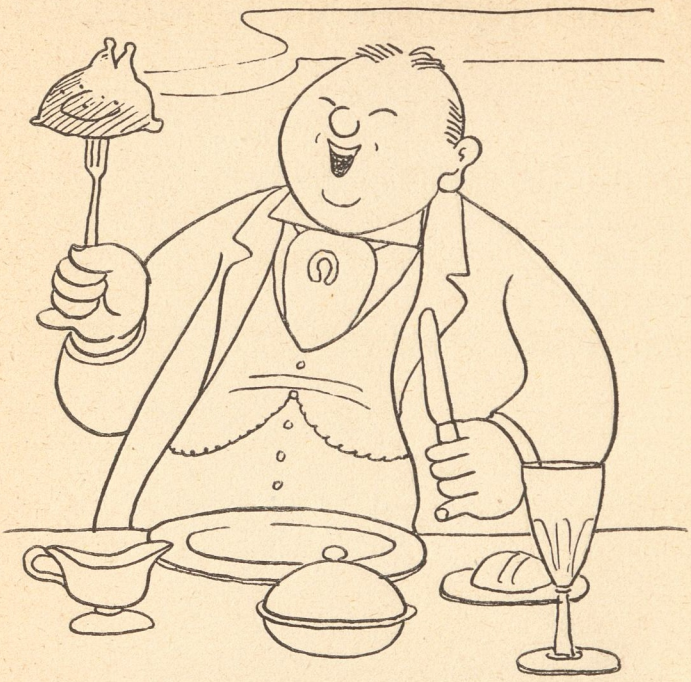

EN Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget.

⊙

SKILLING er Skillings Broder.

TVUNGEN Villie er Uvillie.

⊙

EN god Villie drager et stort Læs.

⊙

FORTØRNET Tjener bliver til argeste Fjende.

⊙

NYE Koste feje bedst.

⊙

DET er en daarlig Kokkepige, som sulter sig selv.

⊙

MAN har aldrig hørt, at en Kokkepige er død af Sult.

NAAR dovne Piger blive duelige, skure de Kedlen under Bunden.

⊙

ALLE vil have gode Tyender, men faa have Taalmodighed til at opdrage dem.

⊙

NAAR Gud skaber Munde, skaber han ogsaa Mad.

⊙

DEN er Moder, som Mad giver.

⊙

BEDRE at møde en vred Mand end en fastende.

⊙

FREMMED Mad smager bedst.

HANS Gods ligger paa Maanen.

DEN der gemmer til Natten, gemmer til Katten.

⊙

EFTER lad Arm — kommer tom Tarm.

⊙

OST og Brød er godt i Nød.

⊙

MAN skal stege Aal, som man leder Fruer i By (langsomt) men Sild, som man jager Skøger af By (hurtigt).

⊙

FED Steg behøver ikke at spækkes.

⊙

SURT Æble gør ømme Tænder.

ET raaddent Æg fordærver hele Kagen.

⊙

MANGE Kokke fordærve Maden.

⊙

KOGTE Æg er det bedste, man kan faa hos en skiden Kone.

⊙

MAVEN mættes før Øjnene.

⊙

DER dræbes flere i Kro end i Krig.

⊙

EFTER Regn gror Græs — efter Vin vokser Vaas.

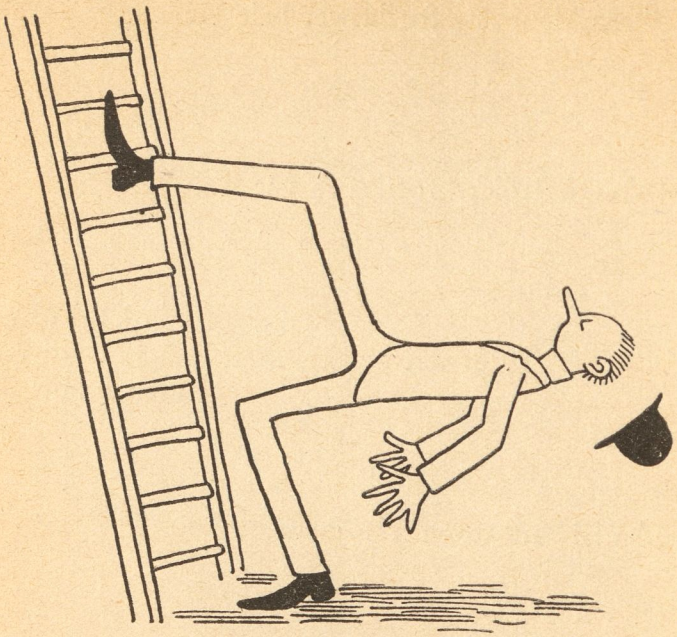

HVO der vil op ad en Stige maa begynde med det nederste Trin.

⊙

BOGHYLDEN er den Stige, hvorpaa du bliver din Overmands Lige.

AF Børn og fulde Folk skal man høre Sandheden.

⊙

HVAD Hjertet er fuldt af, det løber Munden over med.

⊙

UDEN Øl og Mad er Helten ingenting.

⊙

DET smager som at række Tungen ud ad Vinduet.

⊙

DET forslog ikke mere end et Blaabær i en Bjørn.

⊙

DET forsvandt som Dug for Solen.

TÆNDER løbe i Vand efter —

⊙

KOGE Suppe paa en Pølsepind.

⊙

HAN gaar udenom, ligesom Katten om den varme Grød.

⊙

OM Morgenen er han en Øltønde, om Aftenen en Tønde Øl.

⊙

»DET smager dog af Fugl« sagde Kællingen, hun kogte Suppe paa den Gren, hvorpaa Skaden havde siddet.

⊙

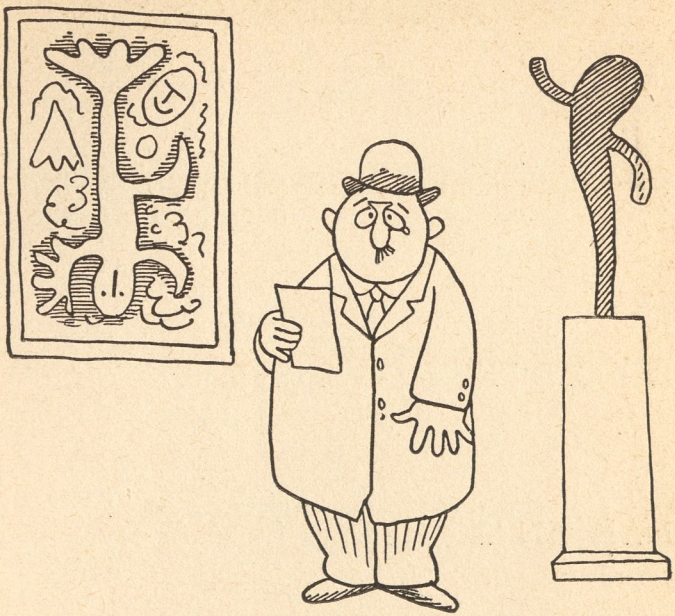

MANGE er Kunstens Veje.

⊙

KUNST og Lære giver Brød og Ære.

⊙

»ET Æg er et Æg« sagde Manden, han tog det største.

⊙

»DE er sure« sagde Ræven om Rønnebærrene, de hang ham for højt.

⊙

BROGEDE Klæder — broget Sind.

⊙

MANGEN klæder sig paa fransk og fryser paa dansk.

⊙

HVO der klæder sig i laante Klæder er snart igen afklædt.

⊙

AF en gammel Kappe bliver en ny Trøje.

DET kendes paa Benet hvor Hosen er hullet.

KLÆDER skaber Folk, Hø skaber Heste.

MAN skal ej skue Hunden paa Haarene.

KVINDERNES Sko skal passe baade til Hoved og Fødder.

DEN føler bedst hvor Skoen trykker, som har den paa.

MAN kan meget nyt forøde, vil man ej det gamle bøde.

DE Lærde ere ej altid de klogeste.

⊙

HAN kan mere end sit Fadervor.

DET er i de gamle Klæder man skal fortjene de ny.

⊙

»DET trækker sig nok tilrette« sagde Skrædderen, han havde syet Ærmerne til Lommehullerne.

⊙

HULD er meer værd end Guld.

⊙

FOR de sunde er alting sundt.

⊙

DE lade og de fede have det ondt i Hede.

⊙

SYGDOM kommer flyvende og gaar krybende.

I DEN Syges Kammer er Lægen Konge.

⊙

EN Times Søvn før Midnat er bedre end to derefter.

⊙

TIDEN læger alle Saar.

⊙

HVAD der kurerer en Smed, kan slaa en Skrædder ihjel.

⊙

MANGEN drikker saa længe paa andres Sundhed, at han mister sin egen.

⊙

HAN er saa fed som en Hornfisk paa Næbet (mager).

DERSOM Skægget gjaldt, kunde Gedebukken prædike.

EN god Dag begynder om Morgenen.

HAN skal tale, som har faaet, og tie, som har givet.

GUD elsker en glad Giver.

SKRIV Fornærmelser i Sand, men Velgerninger i Sten.

FORNÆRMELSER huskes, Velgerninger glemmes.

HEMMELIG Gave faar aabenbar Løn.

AT bede er tungere end at arbejde.

HAN gør aldrig nogen godt, som sig selv ej gør godt.

⊙

HVEM der tager sine Gaver igen, hans Børn bliver sorte.

⊙

DEN der giver til han tigger, skal slaas til han ligger.

⊙

TIL hastig Bøn hører et langsomt Svar.

⊙

UTAK er Verdens Løn.

⊙

TREVEN Tak er ingen Tak.

»HVER Fugl synger med sit Næb«, sagde Kukkeren til Nattergalen.

MORGENSTUND har Guld i Mund.

MAN skal give efterhaanden, saa har man altid Tak.

⊙

DEN der hjælper hurtigt, hjælper to Gange.

⊙

AF Snak og Tak døde Smedens Kat.

⊙

HAN er i Kridthuset.

⊙

HAN er baade Potte og Pande.

⊙

HUN fik baade i Pose og i Sæk.

LOVE og lyve er en slet Kunst.

⊙

LOVEN er ærlig, Holden besværlig.

⊙

MANGEN lover i sin Nød, hvad han ej kan holde ved sin Død.

⊙

LAANTE Penge er tit fundne Penge.

⊙

DET er en Fjer at laane, men det er en Sten at bære hjem igen.

⊙

LAAN kommer sjælden leende hjem.

DEN Sten man ikke kan løfte, skal man lade ligge.

⊙

TOSSER betale forud, Kjæltringer aldrig, skikkelige Folk i rette Tid.

⊙

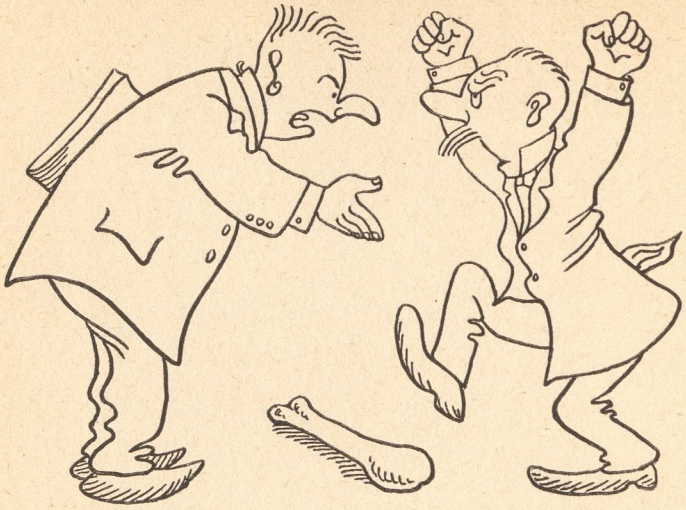

TO Hunde forliges sjælden om ét Ben.

⊙

BEDRE at gaa tilsengs uden Nadver, end at staa op med Gæld.

⊙

DEN der betaler sin Gæld formerer sit Bo.

LAAN din Ven og kræv din Uven.

⊙

DER er fire Ting, man ikke skal laane ud: Sin Hustru, sine Klæder, sin Hest og sine Bøger.

⊙

HAN lovede mig Guld og grønne Skove.

⊙

VIL du vide hvad Penge er, da gaa hen og laan dem.

⊙

ARBEJDE i Ungdommen giver Ro i Alderdommen.

⊙

ARBEJD medens du er frisk og ung, det gavner naar du bli'r gammel og tung.

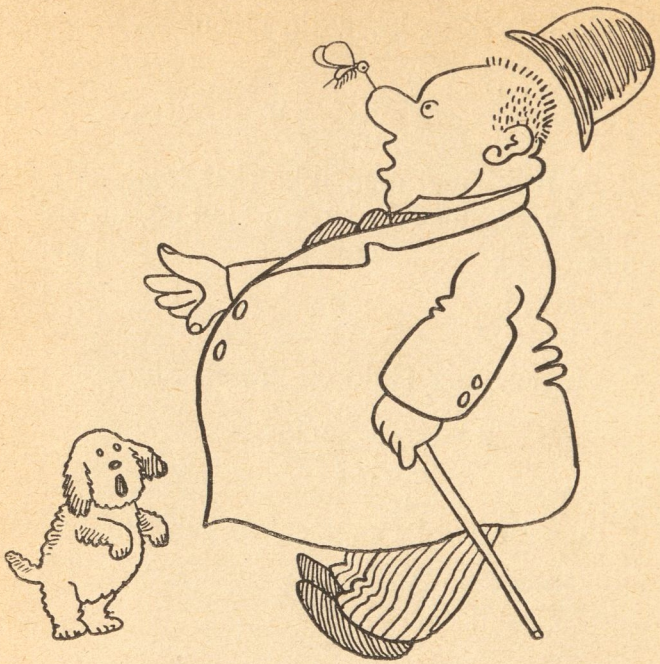

LIDEN Tue kan vælte stort Læs.

NAAR Vognen hælder, skyde alle efter.

HVO der saar Penge høster Armod.

⊙

LOTTERISEDLER ere Adgangskort til Fattighuset.

⊙

EN Tigger farer aldrig vild.

⊙

DEN tomme Tiggerpose er den tungeste.

⊙

INGEN kan hjælpe den, som ikke vil hjælpe sig selv.

⊙

OFTE er Skarlagens Hjerte under reven Kaabe.

NAAR Nøden er størst, er Hjælpen nærmest.

⊙

FATTIGMAND er ingen Greve, men han er heller ingen Hund.

⊙

NOK har den som nøjes.

⊙

GEM det du haver, du ved ikke, hvad du faar.

⊙

HVO der gemmer naar han haver, kan tage naar han trænger.

⊙

MAN skal ikke kaste det skidne Vand bort, før man har det rene.

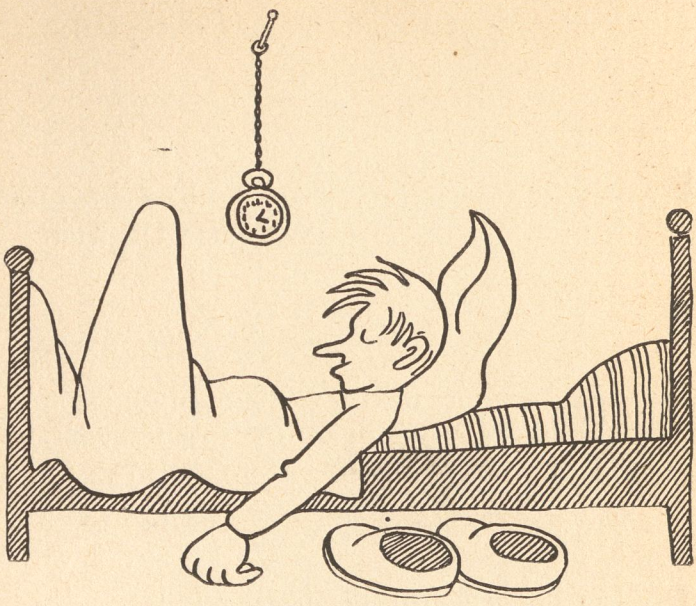

SOM man reder, saa ligger man.

⊙

INTET Haandværk er saa ringe, det jo føder sin Mand.

HVO ikke sparer Skillingen, faar aldrig Daleren.

⊙

MAN bliver ikke rig ved store Indtægter, men ved smaa Udgifter.

⊙

DEN der begynder med et Guldhoved ender gerne med to Lerfødder.

⊙

DEN er dobbelt arm, der har været rig.

⊙

AF rige Købmænd blive tit fattige Herremænd, af fattige Herremænd fornemme Tiggere.

⊙

FORGYLDNING forgaar, men Svinelæder bestaar.

⊙

RIGDOM bliver vel lastet, men ej forkastet.

⊙

RIG Mand — ræd Mand.

⊙

HAN er fattig som en Kirkerotte.

⊙

»DE kan sagtens le, De har ingen Penge«, sagde den rige Kone til den fattige.

⊙

MAN skal lære saa længe man lever.

HÆREN burde altid være rede, men aldrig bruges.

⊙

HVIS Fader og Sønner lever godt sammen, forfalder Hjemmet ikke.

⊙

FOR Kunst skal man Mesteren ære.

⊙

ALT godt og stort er enkelt gjort.

⊙

HVAD stort skal vorde maa langsomt vokse.

⊙

MAN klækker ikke Ørneunger af Vibeæg.

⊙

MAN skal ikke kaste Perler for Svin.

⊙

DET er ondt at lære en gammel Hund at gøre Kunster.

FLERE kan træde Bælgen end spille paa Orgelværket.

⊙

DER skal springe mange Strenge paa Luthen, før Spillemanden bliver Mester.

⊙

SPILLEMANDEN har det værst hjemme.

⊙

GAMLE Harper kan godt faa nye Strenge.

⊙

GØGEN lærer hvert Aar at synge, dog kan den ingen anden Vise end Kuk-Kuk.

⊙

VAR Løgn Latin, da var der mange lærde Folk.

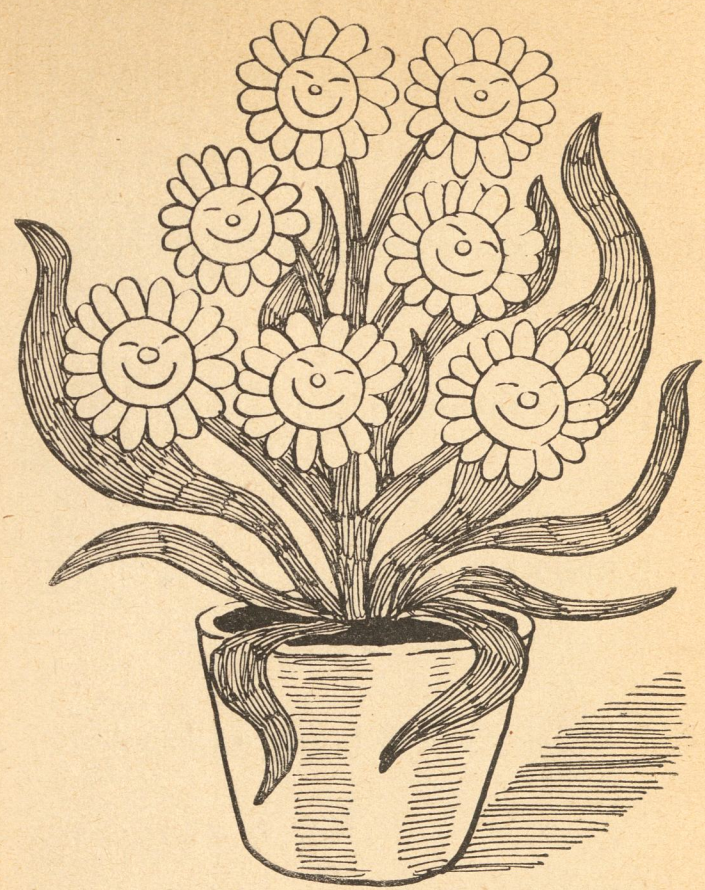

I EN enig Familie udspringer Lykken af sig selv.

EN Daare kan spørge om mere, end ti Vise kan besvare.

⊙

I MØRKE glimter den mindste Sanct Hansorm.

⊙

MAN kan drukne i sin egen Lærdom.

⊙

STJERNERNE skinne naar Solen er dalet.

⊙

DER kan ej være to Sole paa én Himmel.

⊙

ALLE tilbede den opgaaende Sol, ingen den nedgaaende.

AL Begyndelse er vanskelig.

GODT begyndt er halvt fuldendt.

EN Gang skal være den første.

TIMERNE er lange, men Livet er kort.

TID er Penge.

ARBEJDE er den bedste Tidsfordriv.

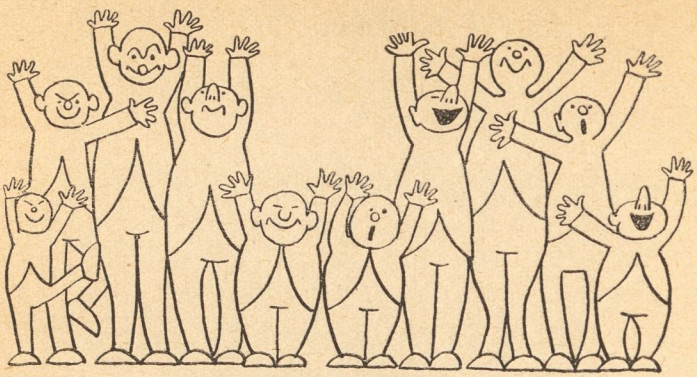

BLANDT de ti Fingre er der baade lange og korte.

⊙

FORÆLDRE har aldrig Uret.

⊙

JÆVN Mad mætter, og grove Klæder varmer.

⊙

UNGT Blod arbejder bedst.

⊙

DEN Gerning gøres let, man faar Lov for.

⊙

GJORT Gerning staar ikke til at ændre.

⊙

GUD giver enhver Fugl sin Føde, men han kaster den ikke i Reden til den.

⊙

DER flyver ingen stegte Duer i Munden.

⊙

STOL mere paa egne Kræfter end paa andres Hjælp.

HJÆLP dig selv, saa hjælper dig Gud.

⊙

TRÆET falder ej for første Hug.

⊙

TAGDRYP huler Sten.

⊙

UDHOLDENHED flytter Bjerge.

⊙

MED Lempe faar man et Æg i en Humlesæk.

⊙

DEN ene støber Kuglerne, den anden skyder dem ud.

EN Søn ænser ikke, at hans Moder ikke er smuk,
saa lidt, som en Hund, at dens Herre er
fattig.

MAN maa søge sit Brød hvor det findes.

⊙

ØRNEN fanger ikke Fluer.

⊙

SAA lever Hønen af sit Skrab, som Løven af sit Rov.

⊙

LØVEN dør før af Sult, end han æder Hundelevninger.

⊙

BLIND Høne finder ogsaa et Korn.

⊙

HØNEN mister tit et Æg, fordi den ej kan tie.

DEN ene Haand vasker den anden.

⊙

DEN ene Villighed er den anden værd.

⊙

HVAD der kan bruges, kan ogsaa misbruges.

⊙

NØD lærer nøgen Kvinde at spinde.

⊙

HUNGER lærer Katten at muse.

⊙

BEDRE at slides op end fortæres af Rust.

AT opfostre en Tiger bliver til Ulykke.

⊙

ET venligt Ord varmer tre Vintre, et koldt giver Kuldegysninger midt om Sommeren.

⊙

HVO der vil have Kernen maa knække Nødden.

⊙

HVAD man kan gøre i Dag, skal man ikke opsætte til i Morgen.

⊙

HAR man sagt A maa man ogsaa sige B.

⊙

AF liden Gnist kommer ofte stor Ild.

⊙

MANGE Bække smaa gør en stor Aa.

⊙

HASTVÆRK er Lastværk.

HAN er intetsteds, som er alle Steder.

⊙

MAN kan ikke baade blæse og have Mel i Munden.

⊙

HVO der altid mener det er for tidlig, kommer gerne forsilde.

⊙

EN Dram i Kusken er ligesaa god som en Skæppe Havre i Hesten.

⊙

NAAR man smører godt, saa kører man godt.

⊙

GAMMELT Læder vil have megen Smørelse.

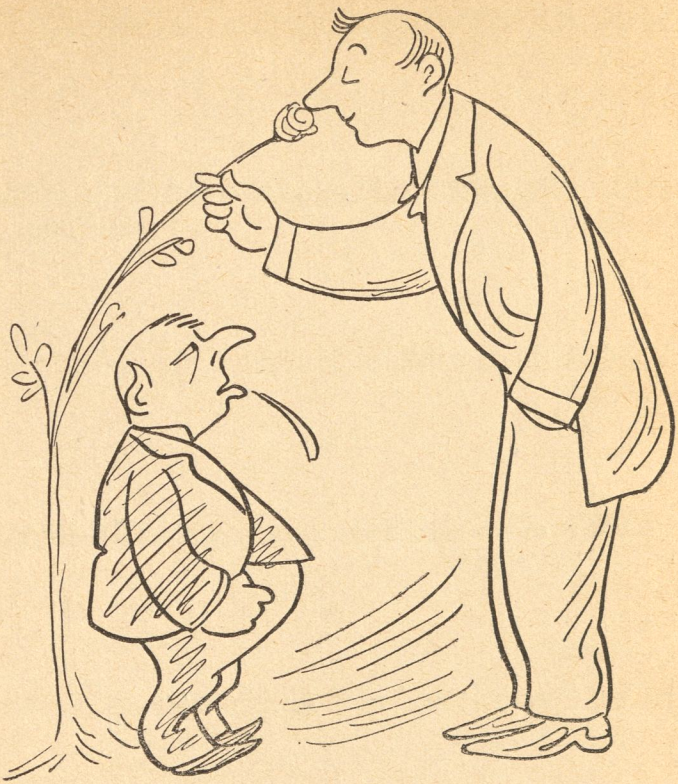

DET er stort at overse Fornærmelser.

HVO intet vover, intet vinder.

⊙

HELLERE rent Brød i min Pose end skident Guld i min Pung.

⊙

PENGE lugter ikke.

⊙

PENGE er en god Tjener, men en slet Herre.

⊙

BEDRE er helt end med Guld bødet.

⊙

GULDET skinner, om det end ligger i Skarn.

HVAD der er slaaet til en Skilling bliver aldrig en Daler.

⊙

MANGEN kniber paa Skillingen og lader Daleren gaa.

⊙

ALT Vand vil til Strand og Pengene til den rige Mand.

⊙

NAAR Tossen kommer til Marked faar Kræmmeren Penge.

⊙

MANGT et Faar gaar tykuldet ud og kommer klippet hjem.

⊙

HVOR der handles, der spildes.

LYKKES det ikke første Gang, saa prøv igen.

BERUSELSE er ikke Vinens Fejl, men Mandens.

AT se paa Varerne koster ingen Penge.

⊙

DAGSLYS og klare Øjne gør bedst Køb.

⊙

DEN der køber hvad man ikke behøver, maa ofte sælge hvad han ikke kan undvære.

⊙

EFTER Dyrtid kommer Godtkøb.

⊙

MAN skal ikke købe Katten i Sækken.

⊙

KØB med Øjnene og ikke med Ørene.

DET første man bliver blind paa er Øjnene.

⊙

DEN som køber ved Lys skal sælge ved Maaneskin.

⊙

TAB og Vinding bor Dør om Dør.

⊙

DET bedste er altid bedst Køb.

⊙

ÆRLIGHED varer længst.

⊙

MAN lærer ikke at kende Folk i Kirke og Bøn, men i Handel og Vandel.

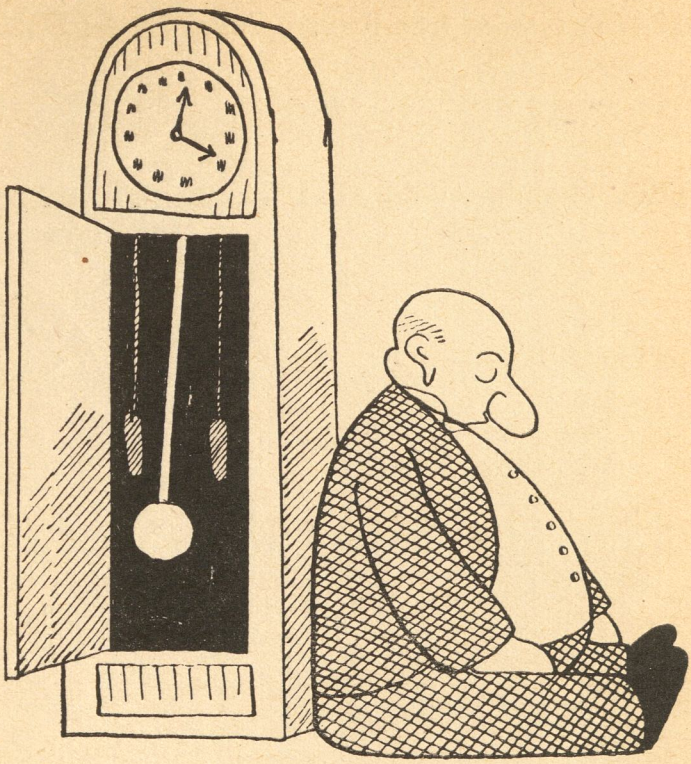

OPSÆTTELSE stjæler Tiden.

NAAR Gaasen tror Ræven, da vé hendes Hals.

⊙

DEN Honning er lidet sød, som man skal slikke af Torne.

⊙

BEDRE sent end aldrig.

⊙

DET er Profitten man skal leve af.

⊙

KVIT er god Betaling.

⊙

HVAD der er sparet er fortjent.

BRAV Karl hytter sig selv.

⊙

ULIGE Heste drage ilde sammen.

⊙

NAAR to haarde Stene mødes, da give de Ild.

⊙

ÆGTESKAB stiftes i Himmelen, Kompagniskab i Helvede.

⊙

HVAD der kommer let gaar let.

⊙

MAN skal sætte Tæring efter Næring.

KÆRLIGHED er større end Loven.

⊙

BLIV ikke Købmand uden at have et smilende Ansigt.

OM du vil slippe for Armod og Sorg, da vogt dig vel for Drik og Borg.

⊙

ENHVER Fugl har sine Fjedre behov.

⊙

HAABET er et Æg, hvoraf én faar Blommen, en anden Hviden, en tredie Skallen.

⊙

MAN kan ikke se Folk længere end til Tænderne.

⊙

DERSOM hver gjorde som han sagde, var der ikke Mangel paa ærlige Folk.

⊙

ET Ord er et Ord, en Mand er en Mand.

⊙

MANDS Ord — Mands Ære.

⊙

MELLEM gode Venner er Haandslag nok.

⊙

ORD forgaar, men Skrift bestaar.

⊙

MANGEN laster det han lyster.

⊙

GJEDDEN bliver stor ved de smaa Fisk.

AT fælde Træet for at fange Solsorten.

⊙

LET at aabne en Butik, vanskeligt at holde den aaben.

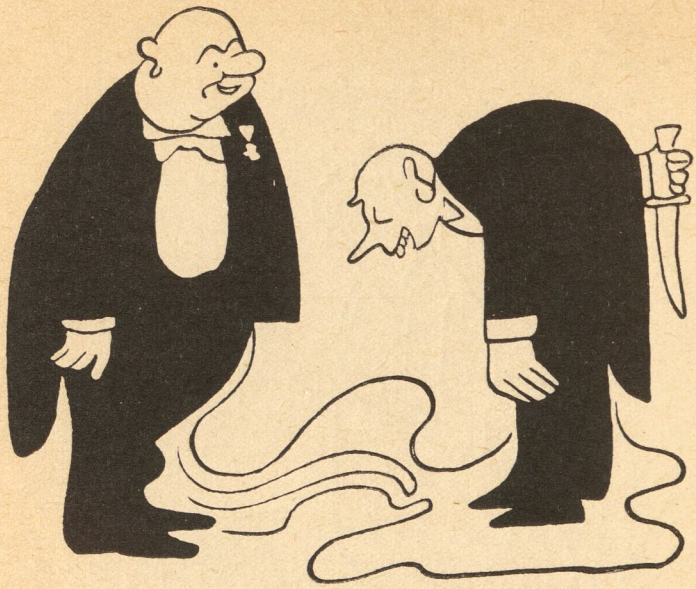

OVERDREVEN Høflighed skjuler Forræderi.

⊙

MAN faar ikke Elfenben af Rottetænder.

⊙

FORSIGTIGHED er Borgmesterdyd.

⊙

DEN der ej kan regne, bliver ej rig.

⊙

RENTE er gnavende Orm.

⊙

DET er let at skære en bred Rem af en andens Hud.

⊙

MAN sliber ikke uden Vand.

⊙

HVOR man ikke kan krybe over, maa man krybe under.

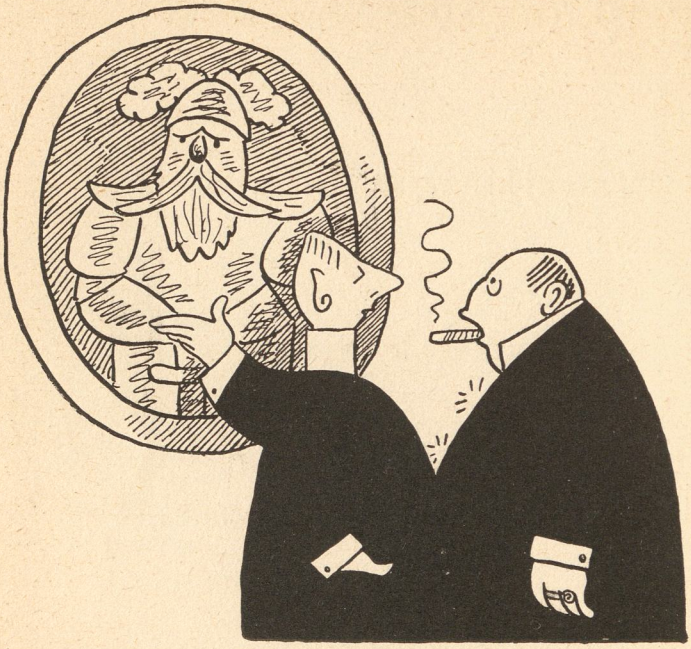

DUMME Sønner praler af deres Forfædre.

⊙

VED Spillebordet kendes hverken Fader eller Søn.

DET er let at krybe i Træet, naar det er fældet.

⊙

KREDIT hjælper mangen op, men vel saa mangen ned.

⊙

HVOR intet er har Kejseren tabt sin Ret.

⊙

DET er ondt at plukke Haar af den skaldede.

⊙

DEN enes Død den andens Brød.

⊙

HAN gik udenom det, som Katten om den varme Grød.

DET er to daarlige Hænder, som ikke kunne føde én Mund.

⊙

SELVGJORT er velgjort.

⊙

DEN lever vel, som arbejder sig træt, spiser sig mæt og sover sig let.

⊙

HALVGJORT Arbejde skal man hverken rose eller laste.

⊙

HVO der laster Arbejdet, laster Mesteren.

⊙

ØVELSE gør Mesteren.

SE ikke paa Begyndelsen, men paa Enden af en Ting.

⊙

MESTERENS Øjne kan tit udrette mere end hans Hænder.

⊙

ERFARING er den bedste Læremester.

⊙

GODT Værktøj er det halve Arbejde.

⊙

HAANDVÆRKSMAND uden Værktøj er som Legemet uden Hænder.

⊙

LYSTEN driver Værket.

⊙

MAN skal smede, medens Jernet er varmt.

GØR Jernet varmt, saa bøjes det let.

HAMMEREN retter kroget Jern.

DEN duer ikke til Smed, som er bange for Gnister.

AF gammelt Jern smedes nye Vaaben.

SMEDENS Hest og Skomagerens Kone have de daarligste Sko.

SKOMAGER bliv ved din Læst.

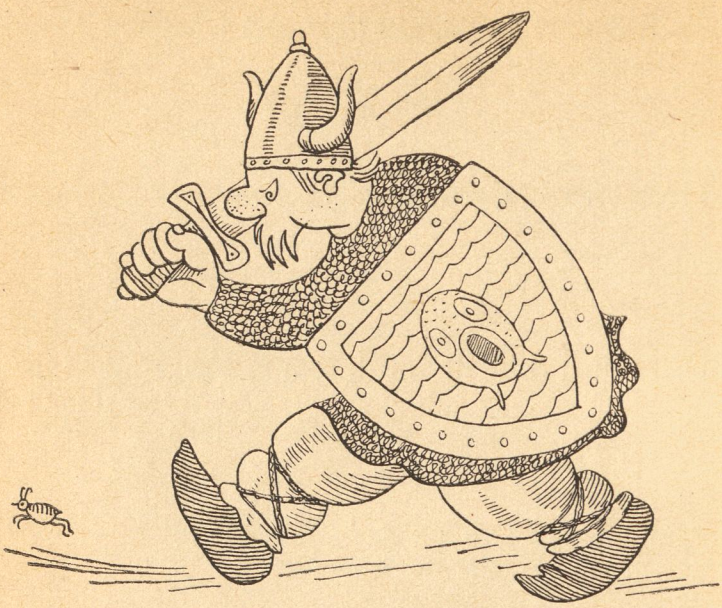

MED List kan man endog fange Løver, med Magt ikke engang en Faarekylling.

⊙

GUD bygger de blinde Fugles Reder.

⊙

ALLE Sko gøres ikke over én Læst.

⊙

EN døv Saks gør en skævmundet Skrædder.

⊙

DET er en daarlig Skrædder, som aldrig sprætter op.

⊙

DEN der kommer først til Mølle faar først malet.

⊙

NAAR man har Haandværkere har man kun to glade Dage: den Dag de komme og den Dag de gaa.

⊙

HAN passer paa som en Smed.

DET ryster han ud af Ærmet (hurtigt Arbejde).

⊙

DE ere ej alle Jægere, som blæse i Horn.

⊙

HASTIG Mand gør ingen god Jagt.

⊙

OFTE finder Musen Hul, om end Stuen er fuld af Katte.

⊙

DER skal mange Mus om at bide en Kat.

⊙

KATTENS Leg er Musens Død.

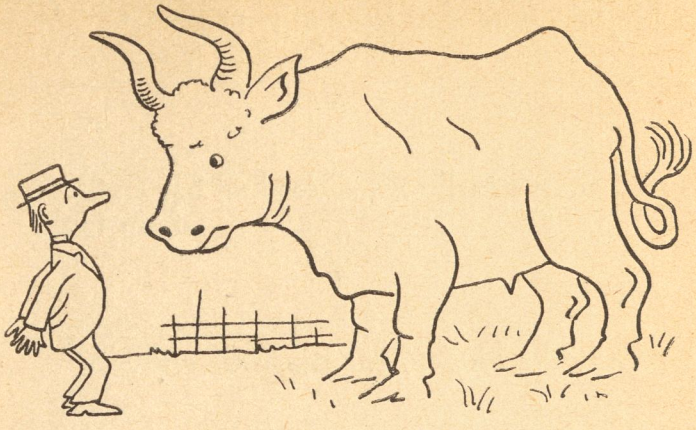

GRIB Tyren ved Hornene.

⊙

SOM man reder under sig, saa ligger man.

⊙

DEN der graver en Grav til en anden falder tit selv i den.

EN god Hund skal have et godt Ben.

DET er en daarlig Ræv, der kun har én Udgang af sin Hule.

SÆLG ikke Huden, før Bjørnen er skudt.

MAN skal ikke skyde Spurve med Kanoner.

NAAR man fanger en Laks, kan man taale at miste Krogen.

PRIS ej Fisken før du har den paa Disken.

DET er godt at fiske i rørte Vande.

⊙

UNDER Himlen er der kun *en* Familie.

⊙

ALLE indenfor de fire Have er Brødre.

⊙

HVERT Græsstraa har sin egen Dugperle.

⊙

DEN ene Generation planter Træerne, den anden sidder i deres Skygge.

⊙

STRENGE Fædre, lydige Sønner, pligtopfyldende Fædre, pligtopfyldende Sønner.

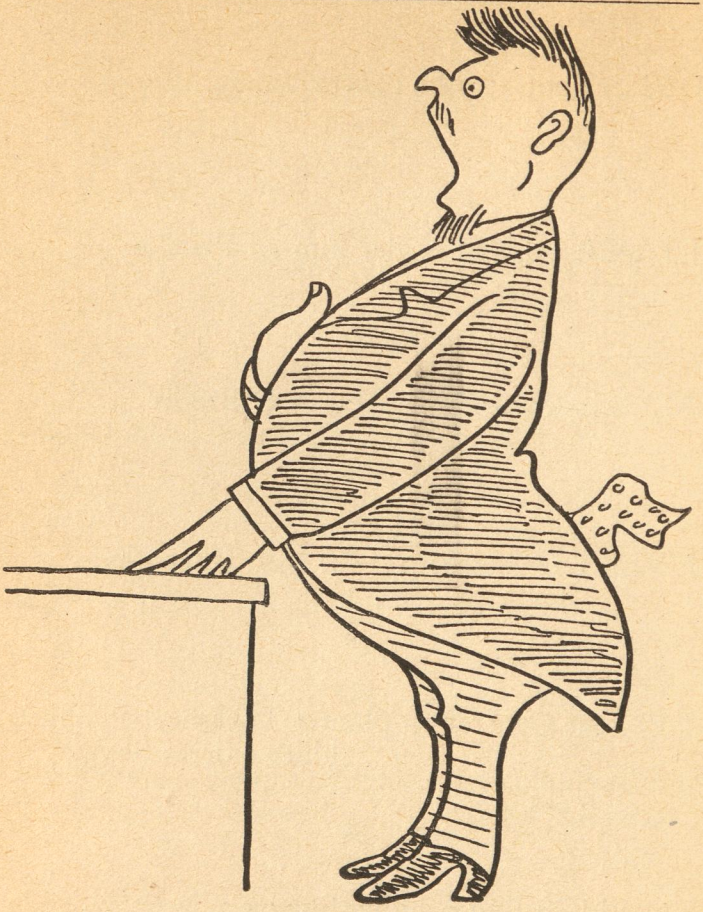

ENHVER Hane kror sig paa sin Mødding.

HELLERE lappe en fattig Husbonds Tøj, end at være en rig Mands Elskerinde.

⊙

ER Mand og Hustru uenige, bliver deres Folk upaalidelige.

⊙

HVIS du ikke kan tilgive andre, vil Himlen ikke tilgive dig.

⊙

AF alt væsentligt, er det væsentligste — ikke at narre sin Samvittighed.

⊙

GØR vel — uden Hensyn til Følgerne.

⊙

ÆGTE Guld behøver ikke at frygte Ilden.

HVIS Træet er rankt, hvorfor saa sørge over, at Maanen kaster dets Skygge skraat.

⊙

EN dyb Rod frygter ikke Vindens Stød.

⊙

DE, der gaar foran, aabner Vejen, og de, der er bagved, gaar ad den.

⊙

TÆNK to Gange og ti saa stille.

⊙

SELV med et Firspand er det svært at indhente et udtalt Ord.

⊙

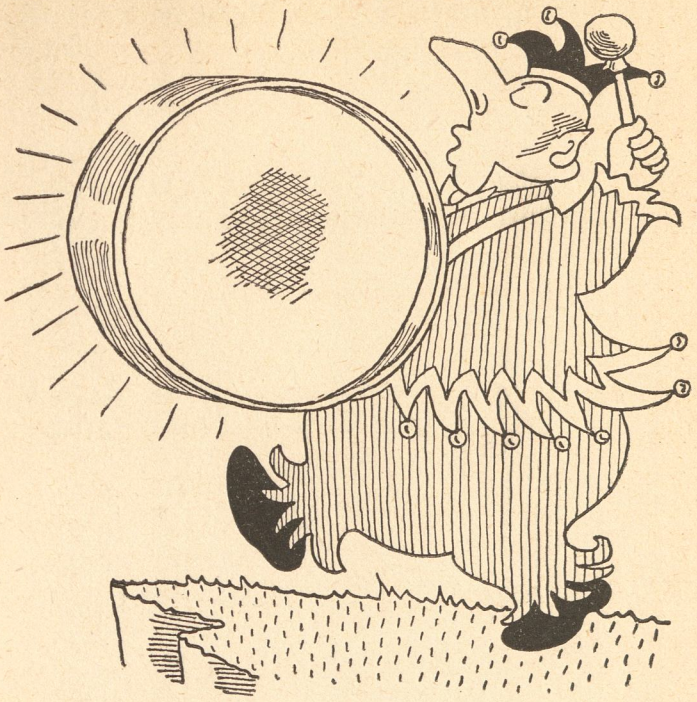

HOVMOD staar for Fald.

⊙

DET, der siges paa Marken, bliver hørt paa Gaden.

⊙

DET er bedre at lytte godt, end at tale godt — og bedre at handle godt, end at lytte godt.

⊙

LÆRDOM uden Tænkning er spildt Arbejde; Tænkning uden Lærdom er farlig.

⊙

SKOLEN gemmer Fremtidens Statsmænd.

⊙

HVIS du ikke bestiger Bjerget, faar du ikke Udsigt over Dalen.

⊙

MAN bliver ikke Minister af Fødsel, Ungdommen maa selv arbejde sig frem.

⊙

ØVELSE bliver din anden Natur, og Øvelse gør Mester.

⊙

VIL du være den bedste blandt Mænd, maa du igennem det bitreste af det bitre.

⊙

SPILD aldrig Tiden.

⊙

DEN, der flyver lavt, skades mindst ved at falde.

⊙

VIN afslører Hemmeligheder.

BJERGE og Dale følges ad.

⊙

NAAR man spænder Buen for højt brister den.

⊙

LYKKE og Ulykke bo under ét Tag.

TIGEREN og Raadyret strejfer ikke om sammen.

⊙

NAAR Klæderne forfalder, bliver Gæsterne faa.

⊙

FORSØM ikke din egen Mark for at luge Naboens.

⊙

FOR Frøen i Brønden er Himlen ikke større end en Gong-gong.

⊙

TUSINDE, ja, ti Tusinde Beregninger kan ikke maale sig med Himlens *ene*.

⊙

MAN kan bedrage Mennesket, men ikke Guderne.

PLANTER man Meloner, faar man Meloner.

⊙

SKADER du andre, skader du dig selv.

⊙

HVIS Træet er stort, bliver Skyggen det ogsaa.

⊙

SKÆNDES aldrig med en Kvinde.

⊙

DE tre Tiendedele af et smukt Udseende skyldes Personen, de syv Paaklædningen.

⊙

SELV den dygtigste Svigerdatter kan ikke koge Ris uden Gryn.

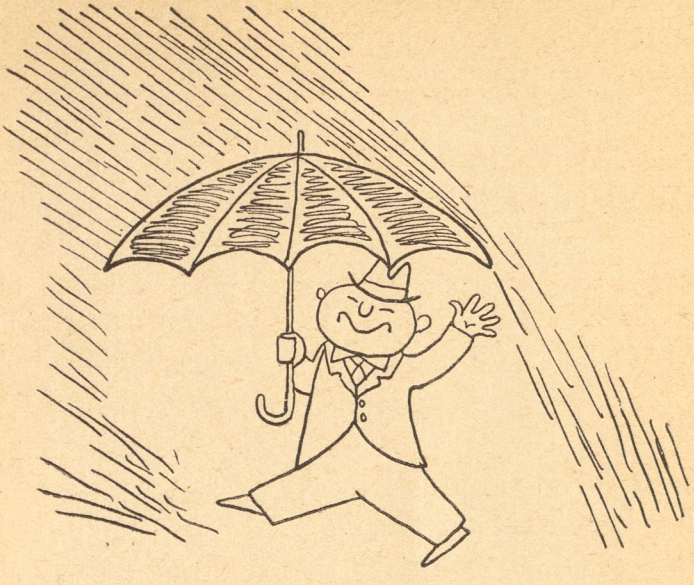

EFTER Tørke kommer Væde, efter Sorg kommer Glæde.

⊙

LYKKEN er som Maanen, den tager til og af.

⊙

DADEL dig selv, som du vil dadle andre, undskyld andre, som du vil undskylde dig selv.

⊙

AF Mangel paa en lille Overbærenhed kan store Planer ødelægges.

⊙

MAN kan ikke skære ud i raaddent Træ.

⊙

AT handle ret gør frejdig.

⊙

DET onde hævner sig.

⊙

ORMEN dør i Kaalen.

SVIGT ikke dine Løfter for nogen Pris.

MENNESKET vil sætte Livet til for Penge, Fuglen for sin Føde.

MENS du har Penge, vil du ikke savne Gæster.

OVERLAD ikke til andre at gøre dine gode Gerninger.

SELV en god Hest kan ikke bære to Sadler.

MAN maa være Rotte for at kende en Rottes Sædvaner.

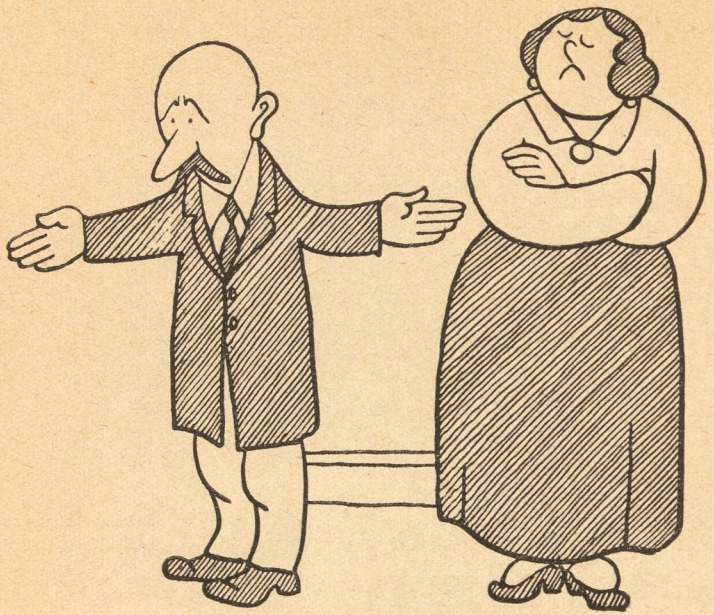

ET er at have Ret, et andet at faa Ret.

⊙

ER Lykken god, da sankes Mod.

⊙

SÆTTER du din Lid til Spil, kan du gaa hen og sælge dit Hus.

⊙

MAN kan ikke samle spildt Mælk op.

⊙

HVIS det gamle ikke forsvinder, kommer der ikke noget nyt.

⊙

RIGTIGE Vægtskaale og fuldt Maal skader ingen.

⊙

REGN og Dug er Velsignelse, Is og Frost er ogsaa Velsignelse.

⊙

EN Bi rører ikke ved en vissen Blomst.

NAAR du er ene skal du tænke paa dine egne Fejl, naar du er i Selskab skal du glemme de andres.

⊙

AT forlade sit Hjem er lettere end at vende tilbage igen.

⊙

KREDIT jager Kunderne bort.

⊙

DET er fordelagtigere at gøde Marker man har end at købe nye.

⊙

DEN, som sparer paa Riset, hader sin Søn; den, som ham elsker, tugter ham i Tide.

⊙

ANSIGTET straaler, naar Hjertet er glad.

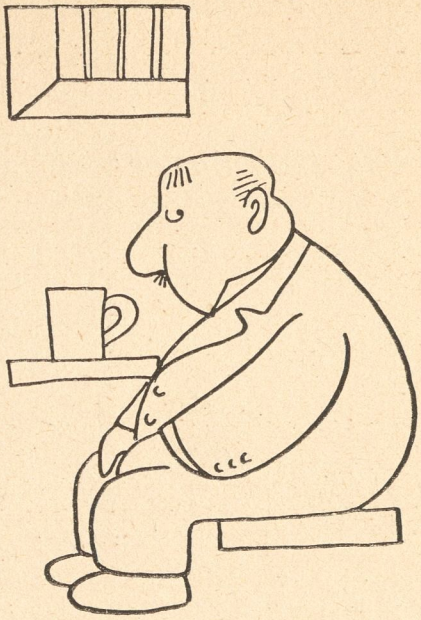

AF Falsk og Svig vorder ingen rig.

TRÆET er kun bøjeligt som ungt.

⊙

DET er bedre at arbejde gratis, end at spadsere gratis.

⊙

MED tomme Ord mætter man ingen.

⊙

DRAABE paa Draabe, og det bliver en Dam.

⊙

TIGGERE ere vanskelige at tilfredsstille.

⊙

EN forelsket, der ikke føler Sorg, kan heller ikke sætte Pris paa Lyksaligheden.

LANDMANDEN ønsker Regn, den rejsende tørt Vejr.

⊙

EFTER endt Arbejde er Hvilen sød.

⊙

MENNESKET er snart haardere end en Sten, snart finere end en Rose.

⊙

ENDOG Myren har sin egen Vilje.

⊙

SE ikke paa Legemet men paa Sjælen.

⊙

HUSETS Herre er Gæstens Tjener.

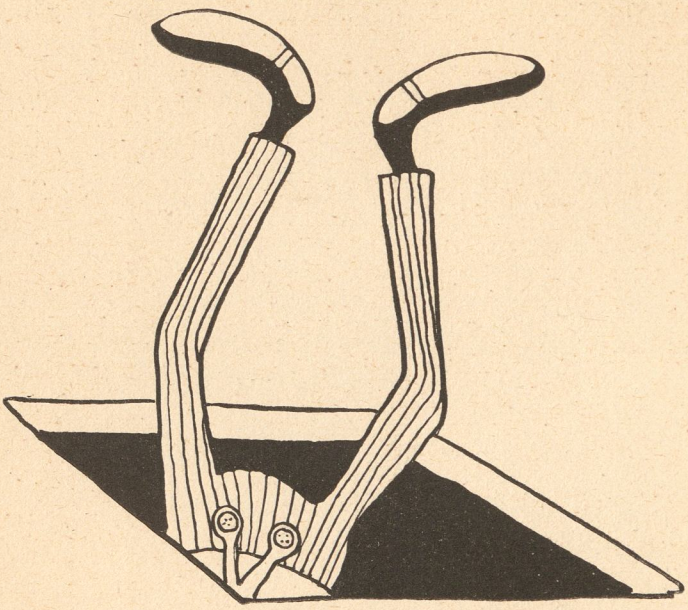

STRENGE Herrer regere kun kort.

SKØNT de er Brødre, er deres Tegnebøger ikke altid Søstre.

⊙

DUMRIANER har altid smukke Koner.

⊙

SOM man raaber i Skoven faar man Svar.

⊙

MAN skal høre meget, før Ørene falde af.

⊙

NÆLDEN brænder baade Ven og Uven.

⊙

MAN bliver ikke selv hvid, fordi man sværter en anden.

DER skal skarp Lud til skurvede Hoveder.

⊙

TRÆD Tjørnen ned, medens du har Sko paa Fødderne.

⊙

AT overvinde er menneskeligt, at tilgive er guddommeligt.

⊙

SPOT og Skade følges ad.

⊙

INTET Klædebon skjuler for Skam.

⊙

AF Skade bliver man klog, men sjælden rig.

HVO som forlader sig paa andre bliver selv forladt.

DER gaar Ild i Spotterens Hus.

⊙

EFTER den søde Kløe kommer den sure Svie.

⊙

GEMT er ikke glemt.

⊙

DEN der spytter i Kaalen maa tit selv søbe den.

⊙

PAA de høje Bakker blæser de stærke Vinde.

⊙

TOMME Tønder buldre mest.

TOM Sæk kan ikke holde sig selv oppe.

⊙

PRALHANS og Smalhans bo gerne tilsammen.

⊙

MEGEN Pragt giver Foragt.

⊙

HVAD Naturen har nægtet Paafuglen i Hovedet, har den givet den i Halen.

⊙

FLUER er ikke Hofmænd fordi de æde af Kongens Fad.

⊙

HVAD vil Spurv i Tranedans?

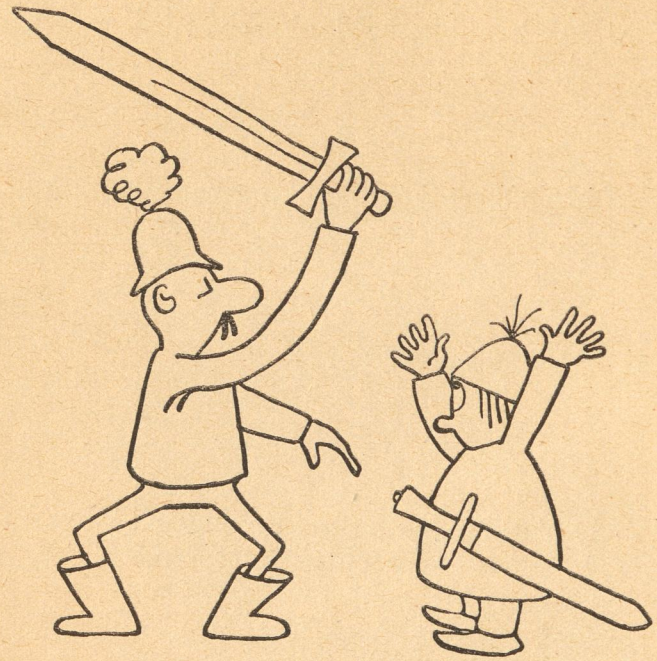

DET ene Sværd holder det andet i Skeden.

DER er Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager.

⊙

MAGT bliver aldrig mæt.

⊙

FUGLEN flyver aldrig saa højt, den søger jo sin Føde paa Jorden.

⊙

NYTÆMMET Hest, nygift Kone og nybagt Student ere tre stolte Ting.

⊙

JO højere Kald, jo dybere Fald.

⊙

STORMEN fælder de store Træer, de smaa bliver staaende.

DET er ikke godt at have to Dommere i én Sag.